

ARTES DE EXTORCIÓ I RICOTÓ

=====

≡ LLIBRES PER A LA BIBLIOTECA ≡

Si heu llegit detingudament, en el número passat, el balanç de llibres llegits l'any 68 a la biblioteca, us haureu adonat que l'immensa majoria són novel·les. Això pot causar estupor als qui desconeguin la trista realitat de la nostra Biblioteca, però altrament quasi és impossible que no hagués estat així, ja que a la Biblioteca no hi ha gairebé cap llibre que no sigui de narració.

Els pressuposts de què disposem per comprar llibres és ben minso, no passa gaire de 2.000 Ptas. a l'any i la veritat és que amb aquesta quantitat no es poden fer-se unes adquisicions molt triades.

Enguany l'"Hermendad" ha adquirit per a la Biblioteca l'enciclopèdia SALVAT 4 i l'Ajuntament ha contribuït amb els llibres següents:

<u>Fitxa</u>	<u>Títol</u>	<u>Autor</u>
D-2	Signat Picpus	Georges Simenon
D-77	La gent i el vent	Guillem Viladot
D-81	Res de nou a L'Oest	Enrich M ^e Remarque
F-3	Ciutats de Catalunya I	Josep M ^e Espinàs
F-4	" " II	" "
F-5	Què cal saber de Catalunya	F. Soldevila
F-8	Els altres catalans	F. Gandel
F-9	Història de Catalunya I	F. Valls i Taberner i F. Soldevila
F-10	" " II	" " " " "
F-11	La ciutat de Lleida I	Josep Lladanosa
F-12	" " II	" "
F-13	" " III	" "
A-25	Ars	E. Bagué - J. Vicens
A-26	El mundo del siglo XX 1900-1950	Louis Saryder
A-27	Como mirar la pintura	Jean Guichard-Meili
A-28	Breve història del arte Chino	Gina Pischel
A-29	Cives	S. Vicens Vives
A-30	Estudio del hombre	Realph Linton

i el diccionari Aibertí "CASTELLA - CATALA - CATALA - CASTELLA.

HISTÒRIA D'UNES ACTIVITATS

Fa uns anys que entre el jovent d'Artesa es parlava de crear una agrupació per dedicar-se, entre tots a organitzar coses per matar l'aburriment i, és clar, per donar un altre to al nostre poble. Aquestes converses no pasaven d'aquí, de converses. Faltava un dirigent que passés davant i digués als joves: "Som-hi, endavant"... Un dirigent amb prou empena com per no fer-se endarrera i al mateix temps per merèixer la confiança dels joves. A aquest dirigent, des de la pertença d'el Salvador del Piga a Artesa ja no el teníem i si el teníem, aquest estava tan amagat que de totes maneres no ens servia. Va caldre esperar l'arribada de mossèn Piñol, en aquell temps tan activista i que tan es va barrejà amb els joves, no li va caldre cap insinuació per fer-se el líder que calia per a fer una agrupació. Aquelles converses dels joves, tan plenes de pessimisme, ara esdevindrien realitat.

Així el 31 de març del 1.963, era un diumenge, va fer-se la primera reunió per exposar-hi la idea. La idea fou molt ben acollida i ja s'apuntaren els que haurien d'ésser els primers socis. Es fixà en 10 Pts la quota mensual que haurien de pagar cada soci. El diumenge 12 de maig, tots els joves que s'havien apuntat per pertànyer a l' "ORGANITZACIÓ JUVENIL", com s'anomenà en un començament la que hauria d'ésser l'AGRUPACIÓ JOVENIVOLA, vam fer una nova reunió per designar a uns quans socis com a junta de l'agrupació.

L'AGRUPACIÓ JOVENIVOLA va existir durant quatre anys, i posà com es pretenia un nou al·licient en la vida del nostre poble. Entre les coses que organitzà, si deixem a part el futbol i les excursions que més o menys ja se n'havia fet sempre, podem assenyalar les exposicions de Nadal, els cursets d'ortografia catalana, els concursos (un pessebrista i l'altre literari), un campionat d'escacs i una obra de teatre, sense això s'organitzà xerrades i es procurà posar la Biblioteca al dia, també s'organitzà un recital de cançó catalana, i també s'ajudà que durant un temps es publicués la "VEU D'ARTESA".

Aquesta agrupació deixà d'existir quan per ordres superiors s'hagué de tancar la Biblioteca. La causa va ésser la publicació en el seu butlletí "LA MEUCA" uns articles catalogats de subversius.

L'AGRUPACIÓ JOVENIVOLA arribà a tenir prop de 70 socis, però en cap moment no disfrutà de legalitat, causes per les quals, després de "LA MEUCA", no era prudent de seguir existint.

Després d'això els joves encaminaren els seus esforços a fer una nova agrupació que gaudís de tota legalitat. Costà una mica, ja que s'agué de vèncer molts entrebancs, però a la fi es va aconseguir el permís governatiu per formar dirigit per la llei la nova agrupació que s'anomenaria "AGRUPACIÓ CULTURAL LA FEMOSA". Més tard s'aconseguiria la reobertura de la Biblioteca com a seu de "LA FEMOSA".

ARTESA ARQUEOLÒGICA

En el número passat parlàvem dels llocs del terme on més o menys hem trobat rastre de materials. Després de parlar del Tossal de l'Embrosí, el lloc on n'hem trobat més, vam assenyalar altres llocs on també hem trobat alguna cosa, avui parlarem d'aquests llocs:

A la part de la carretera d'Aspa de la serra del Baluard hi ha una cova no gaire fonda on sembla que, per engrandir-la, se n'ha tret terra i deixada caure davant mateix, en aquesta terra de fora hem trobat una punta de feltxa junt amb altres dos o tres sílexs tallats així com també d'altres peces sense tallar del mateix material. Podem creure que si mai ens decidim a escavar tota la terra **trata** de dins de la cova i la cova mateixa hi trobarem moltes més peces?

Les roques del Monjo són un jaciment bastant important, encara que diferent del Tossal de l'Embrosí, ja que aquí a Les Roques s'hi troba materials molt barrejats. Al voltant, però molt a prop, hi hem trobat dues destrals i la part sud, també dins de terra de conreu, apareixen molts sílexs, la majoria d'ells sense tallar o molt mal fets. A la part més alta, al costat nord de la serra, hi hem trobat fragments de ceràmica, és una ceràmica molt gruixuda feta amb fang molt poc depurat, ja que s'hi troba moltes pedres, pels bocins més grossos i menys erupcionats l'hem pogut identificar com a ceràmica de cordons o hallstàtica, construïda pels indo-europeus entre els anys 1000 i 500 abans de Crist. A la part més baixa de les Roques, allí on forma com un tassalet, s'hi troba molta ceràmica, aquesta es veu ben clarament que és més moderna. Allí mateix llaurar s'hi estovava alguna pedra picada el qual indica que hi havia d'haver algun edifici, un poblat ibèric potser? Potser sí que es podria tractar d'un poblat ibèric ja que en molts llocs la ceràmica de cordons ha aparegut junt amb la ceràmica ibèrica més ben feta i variada que aquella. Això fa suposar als antics que un mateix lloc va ésser habitat **primer pels celtes o indo-europeus i després pels ibèrics**. Ibèrica ens sembla una **moneda trencada** per la mitat trobada per allí mateix, no n'estem gaire segurs perquè està molt gastada.

Si ja heu vist els materials que s'exposen a la vitrina que hi ha a la Biblioteca, us heureu adonat de dues monedes de felles molt clares, són ibèriques. Una la vam trobar en treuillar l'era del Jove i l'altra també molt a prop, al camí d'Albatarrec després d'escampar-hi la terra d'uns solaments.

I per ara ja no ens estenem més, seguirem parlant-n'hi un altre dia.

=====

= LES MANIFESTACIONS =

=====

Us vaig a parlar d'una cosa molt curiosa que em va passar a mi:

Jo era barber, una professió com una altre, encara que tot sigui de passada, d'un temps ençà no tenim gaire feina ja que amb aquesta mania de **dixar-se melena** ens fastiguegem esperant que vingui algun nen o un quarentè. No vull deixar de dir tampoc que als meus fills els faig anar com si fessin la "mili", ja que no vull que em preguntin si tinc dos nens o dues nenes. Bé, doncs, al que anàvem: Un dia quan anava a tancar la barberia, em vaig trobar amb un riu de gent jove pel carrer cridant, amb banderoles i lletres, Es veu que era una manifestació política

fata pels estudiants contra els americans al Viet-Nam. Jo que surto i em col·loquen un cartell que deia "Yanky go home" i se m'emporten amb ells carrers en llà fins arribar a la plaça de les embaixades, una vegada allí van començar a sortir policies a cavall amb les porres a la mà, però no quietes, sinó fent-les anar i de fort i després ens surten amb una mànega llençant aigua a tota pressió que ens van posar ben molls. Uns corrien cap ací i els altres cap allà, però les porres també anaven cap a tot arreu. Ja m'havien pegat dues vegades i per si fos poc començaren a tirar gasos asfixiants. Home de Déu !! Allí ja era el caos, estava més mort que viu, no sabia en posar-me ja que enlloc podia escapar-me de les porres, dels gasos o de l'aigua, a l'últim ens van agafar a tre o quatre i pataplím pataplím garratada vé garrotada va fins a la comisaria. Allí van sortir uns quants "grandots" i un oficial el que ens va fer recordar, amb les seves paraules, tota la nostra família. A l'últim s'encarà amb mí i em diu: "Vostè deu ésser el "cabecilla" ja què és el de més edat. No senyor, no senyor, jo sóc un... Calieu ! "Sou un agitador polític, un parvertidor de joventut!! Però, però si jo sóc... Calieu he dit ! Però vaig acabar de dir-li aixecant la veu: Sóc BARBER ! Sí, sí ja es nota perquè además de fer de "gamberro" ens voleu fotre el pèl; dos setmanes i un dia d'arrest, a pa i aigua, a veure si així us regeneren una mica.

D'aquell dia me n'haig de recordar tota la vida. Ja que acostumat a perdre el pèl me'l van fotre i de quina manera !.

F. Domenech

=====

ACTIVITATS

TEATRE

El passat diumenge dia 13 d'abril va tenir lloc a l' "Hogar" la representació de l'obra "UN EMBOLIC DE FAMILIA", comèdia en tres actes original d'en Francesc Puntos i Charles, interpretada pels actors del "QUADRE ESCÈNIC" de la "LA FEMOSA".

L'obra va cridar un bon nombre d'espectadors que en general van sortir francament satisfets. El públic artesenc, com sempre, va premiar amb forts aplaudiments el treball dels actors que, diguem-ho de passada, sense fer un treball molt lluit surtí en bé de la prova.

L'obra va estar ben dirigida i molt ben presentada amb molts bons decorats i una millor il·luminació. La falla, la gran falla sempre, va estar la sonoritat de la sala, en una obra com la que comentem de molt diàlec, es una falla garratada que la gent no entengués molts dels acudits i frases gracioses. En fi, pot ésser que per a una altra ocasió, la cosa podrà ésser reparada.

SARDANES

També per celebrar el dia mundial de la sardana el "GRUP SARDANISTA" de "LA FEMOSA" organitzà una ballada a la plaça. Aquest mateix dia (27 d'abril) s'esquéia el primer aniversari de la sortida de la colla "DOLÇ ESFORÇ", per aquest cas, les dues primeres sardanes van ésser de lluiment ballades per la "COLLA" que ja compta amb un any d'existència mudada amb el seu uniforme i precedida pel seu banderó. Després una ballada de germanor